

Poznámky pre učiteľa

17. júla 2026

(Text preložený pomocou automatického prekladača)

Časť I: Prehľad

Kľúčový text: 1Kor 1,10

Hlavné zameranie štúdia: 1Kor 1,10–17; 1Kor 3,18–23; Flp 2,1–8.

Úvod

V malom meste sa po búrke zišla skupina dobrovoľníkov, aby obnovila komunitné centrum. Základy boli pevné a materiál bol kvalitný. Mali tehly, maltu, náradie – všetko, čo potrebovali.

Akonáhle sa však práce začali, prepukli nezhody. Jeden tím trval na svojom: „Tehly by sa mali ukladať takto – je to efektívnejšie.“ Druhý tím oponoval: „Nie, my sme to takto robili vždy!“ Niektorí robotníci odmietali prijímať pokyny od ostatných so slovami: „Riadime sa iba pokynmi vedúceho našej partnej skupiny.“ Niekoľko z nich dokonca zo staveniska odišlo s vyhlásením: „Ak je do toho zapojená tamtá skupina, nechceme mať s touto prácou nič spoločné.“

Na konci dňa bolo to, čo malo byť pevnou stenou, nesúrodou zlátaninou – niektoré tehly boli krivé, iné chýbali a celá konštrukcia bola nestabilná. Stačilo ľahké zatlačenie a mohla sa zrútiť. Okolo išiel starý murár, potriasol hlavou a povedal: „Samotná tehla je len kameň. Ale tehly pracujúce spoločne, spojené maltou – to je stena. To je sila.“

Rovnako ako tieto tehly, aj zbor v Korinte – a cirkev dnes – môže stáť pevne iba vtedy, keď je zjednotený v Kristovi, ktorý je základom. Rozdelenie oslabuje telo. Keď však odložíme pýchu a budeme nasledovať Kristov vzor služobníctva, staneme sa niečím neotrasiteľným.

Témy lekcie

V ranej cirkvi nebola jednou z najväčších hrozieb pre jednotu perzekúcia – bola to pýcha. V pasážach tohto týždňa je možné nájsť dve hlavné témy súvisiace s týmto problémom. Je možné ich stručne zhrnúť takto:

1. Hrozba kultu osobnosti. V 1. liste Korintňanom sa Pavol zaoberá tým, ako sa veriaci rozdeľovali na základe lojality k rôznym vodcom a vytvárali kult osobnosti okolo Pavla, Apolla a Kéfasa. Tieto frakcie premenili obdarené vedenie na zdroj rozdelenia a odvádzali zbor od jeho skutočného základu: Krista.

2. Moc kresťanského služobníctva. Naproti tomu text Filipanom 2,1–8 ponúka protilek: Kristovu pokoru. Pavol vyzýva veriacich, aby odložili sebecké ambície a nehľadeli na svoje vlastné záujmy, ale na záujmy druhých. Poukazuje na Ježišovi, ktorý, hoci bol rovný Otcovi,

prijal podobu služobníka, pokoril sa a stal sa poslušným až po smrť. To je skutočný vzor jednoty: obetavá láska.

Tieto pasáže spoločne vyzývajú cirkev, aby odmietla pýchu a mocenské hry a namiesto toho sa usilovala o jednotu prostredníctvom pokory so srdcom služobníka podľa Kristovho príkladu.

Časť II: Komentár

1. Pozadie: Otroctvo bolo smutnou realitou novozmluvného sveta. Grécka terminológia používaná v Novom zákone jasne nerozlišuje medzi „služobníkom“ (napríklad zamestnancom podriadeným nadriadenému, ktorý plní konkrétne úlohy a dostáva za to mzdu) a „otrokom“. Správny preklad gréckeho termínu *doulos* („služobník, otrok“) mohol byť buď „služobník“, alebo „otrok“ a závisel od konkrétneho kontextu. Historici odhadujú, že v prvom storočí po Kr. bolo v Rímskej ríši zotročených až dvanásť miliónov ľudí – čo predstavovalo 16 až 20 percent z celkového počtu obyvateľov, ktorý predstavoval najmenej šesťdesiat miliónov (pozri S. Scott Bartchy, „Slaves and Slavery in the Roman World“, in *The World of the New Testament*, ed. Joel B. Green a Lee Martin McDonald [Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2013], s. 170).

Otroci boli často oceňovanými členmi širšej domácnosti a niekedy v nej zastávali zodpovedné funkcie. Na rozdiel od otroctva v Novom svete neukazovala v Rímskej ríši na status otroka ani farba pleti, ani etnický či rasový pôvod. Rímske právo zaobchádzanie s otrokmi starostlivo upravovalo a mnohí otroci mohli očakávať, že ich majitelia v neskoršom veku prepustia na slobodu. Napriek tomu otroctvo nebolo dobročinnou inštitúciou. Mnoho otrokov pod krutými pánmi strašne trpelo a zakúšalo najrôznejšie druhy zneužívania.

Skutočnosť, že niekoľko novozmluvných pasáží používa terminológiu a obrazy spojené s otroctvom, najmä v súvislosti s vyslobodením veriaceho, naznačuje ich význam pre pochopenie kultúrneho pozadia Nového zákona: „Tri kľúčové slová v Pavlovom slovníku – ‚vykúpenie‘, ‚ospravedlnenie‘ a ‚zmierenie‘ – priamo vychádzajú z procesu a výsledkov prepustenia z otroctva,“ poznamenáva Bartchy (pozri Bartchy, „Slaves and Slavery in the Roman World“, in *The World of the New Testament*, s. 176). Táto terminológia a pojmy pomáhali čitateľom pochopiť dôležité teologické koncepty, vrátane toho, ktorý popisuje vyslobodenie veriaceho z otroctva hriechu a odcudzenia Bohu.

2. Kult osobnosti – hrozby pre jednotu: Hrozby pre jednotu majú mnoho rôznych podôb a foriem a Pavol sa niektorými z nich zaoberá hneď na začiatku svojho listu. Dlho pred érou influencerov na sociálnych sieťach, športových hviezd, kazateľov megazborov, superbohatých miliardárov alebo charizmatických svetových vodcov ľudia nasledovali svojich obľúbených duchovných vodcov. Nasledovanie rôznych duchovných vodcov v kontexte zborového spoločenstva môže viesť k sporom a často končí rozdelením. Tieto rozdelenia sa môžu ďalej štiepiť na nepriateľské skupiny, ktoré spolu bojujú. Zdá sa, že v korintskom zbore existovalo niekoľko skupín podporujúcich rôznych vodcov.

Text 1. Korintťanom 1,12 spomína niekoľko mien. Niektorí sa vyhlasovali za nasledovníkov Apolla. Apollos bol židovský kresťan pochádzajúci z Alexandrie, „muž výrečný a zbehlý v Písmach“ (Sk 18,24). Musel to byť dobrý rečník a kazateľ, ktorý na svoje publikum zapôsobil

svojou rétorikou a nadšením pre kázanie o Ježišovi (Sk 18,25). Apollos pomáhal budovať zbor v Korinte v čase, keď bol Pavol v Efeze (Sk 19,1.2); predtým však zrejme nepočul o krste Duchom (Sk 18,25).

Iní sa hlásili ku Kéfasovi, čo je aramejská podoba mena Peter. Peter bol prvým z apoštolov, ktorý slúžil nežidom (Sk 10), a vzhľadom na svoju vodcovskú rolu medzi apoštolmi bol mnohými považovaný za hlavného kresťanského vodcu alebo tvár celého hnutia. Ďalší tvrdili, že nasledujú Pavla. Hoci sa zdá, že mali odlišné prístupy k misii, je zaujímavé všimnúť si, že títo vodcovia robili všetko pre to, aby prácu tých druhých podporovali, nie kritizovali (pozri napr. Petrovu podporu Pavla v 2Pet 3,15 a Pavlovo schválenie Apollovej práce v 1Kor 3,4–7).

Mali by sme však tiež poznamenať, že boli pripravení sa navzájom kriticky konfrontovať, ak to vyžadovala konkrétna situácia. Príkladom je Pavlovo konanie s Petrom ohľadom dôležitej otázky spoločenstva s pohanskými veriacimi a otázky významu rituálnych zákonov a ospravedlnenia z viery (pozri Gal 2,11–21). Napriek silným putám spájajúcim rôznych vodcov ranej cirkvi sa niektorým veriacim predsa darilo stavať učenie týchto rôznych vodcov proti sebe a vytvárať tak rozdelenie.

Pavlovo riešenie nachádzame v 1. Korintňanom 3,18–23. Pavol upozorňuje svojich korintských čitateľov na nebezpečenstvo sebaklamu. Považovali sa za „múdrych“ a nechápali, že neobrátenej mysli sa božská múdrosť javí ako bláznivosť. Na podporu svojej argumentácie cituje dva starozmluvné texty (Jób 5,13 a Ž 94,11) a potom komentuje rôzne frakcie. Namiesto toho, aby sa Pavol zapájal do debaty o tom, kto je teologicky zdatnejší alebo hodnotnejší influencer, zdôrazňuje potrebu každého člena mať Krista v centre svojho duchovného života a nedovoliť žiadnemu vodcovi, bez ohľadu na to, aký je výrečný alebo dobrý, aby zaujal miesto, ktoré patrí Kristovi. „Nech sa nikto nechváli ľuďmi“ (1Kor 3,21), navrhuje, lebo „vy ste Kristovi a Kristus je Boží“ (1Kor 3,23). Nájdenie našej identity a domova v Kristovi pomáha predchádzať rozdeleniu.

3. Kresťanské služobníctvo: Väčšina z nás dostatočne nerozumie termínu „služobník“, ako sa používa v Novom zakone. Text Filipanom 2,1–8 ponúka užitočný vzor služobníctva v kontexte jednoty. Pavol svojim čitateľom zdôrazňuje dôležitosť jednoty. Sémantický význam štyroch podmienkových viet s „ak“ vo Filipanom 2,1 by mal byť chápaný ako „výzva založená na istote (,keďže existujú“) vyjadrených duchovných realít... v kresťanskom živote“. – „Philippians“, in *Andrews Bible Commentary*, ed. Ángel M. Rodríguez et al. (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022), s. 1730. Pavol potom zdieľa svoju osobnú nádej a radosť, aby zbor bol „rovnakého zmýšľania, mal rovnakú lásku, bol jednej mysle a jedného zmýšľania“ (Flp 2,2), čo v konečnom dôsledku znamená, že jeho čitatelia nebudu hľadať svoje vlastné záujmy, ale budú sa zameriavať na záujmy druhých (Flp 2,4).

Ďalšia časť využíva príklad Ježiša ako vzor pre cirkev. Členovia cirkvi majú napodobňovať úplné odovzdanie sa Ježiša vo svojich vzájomných vzťahoch. Teológovia sa na tento text odvolávajú, aby opísali Krista pred Jeho vtelením (Flp 2,6.7), počas Jeho vtelenia na zemi (Flp 2,7.8) a Jeho vyvýšenie po vzkriesení (Flp 2,9–11). Ježiš sa stal *doulos*, služobníkom alebo otrokom. „Zriekol sa sám seba“ (Flp 2,7). Dobrovolne sa rozhodol nepoužiť svoju moc a božské atribúty, aby mohol byť „Božím služobníkom“ a zachrániť túto vzbúrenú planétu. „Zmýšľajte tak ako Kristus Ježiš“ (Flp 2,5) je Pavlovo pripomenutie, že aj my by sme mali

napodobňovať Jeho lásku – akokoľvek nedokonalá bude v podaní krehkých a hriešnych ľudských bytostí – vo vzťahu k nášmu zborovému spoločenstvu.

Časť III: Praktická aplikácia

Jednota (alebo jej nedostatok) bola hlavnou témou v korintskom zbore a je tiež stále prítomným problémom v cirkvi adventistov siedmeho dňa. Niektorí z nás sledujú svojho obľúbeného rečníka na sociálnych sieťach alebo trávia značný čas sledovaním videí svojej preferovanej služby. Naše konflikty často zahŕňujú rozdiely v chápaní biblickej pravdy, alebo sa stretávame s osobnými konfliktmi vo vedení. Pavlovo poselstvo Korinťanom nám pripomína, že tento konflikt nie je ničím novým. Služobnícky štýl vedenia je často skloňovanou frázou, napriek tomu máme ťažkosti uplatniť jeho princípy na seba a na to, ako sa k sebe správame.

1. Ako sa môžeme vyhnúť pasci nejednoty kvôli frakciám v cirkvi?
2. Aké stratégie môžeme nájsť v Písme, ktoré by nám pomohli zamerať sa na Ježiša ako na stred našej viery a nášho zborového spoločenstva?
3. Koreňom mnohých konfliktov je naše odlišné chápanie biblickej pravdy. Tvrdíme, že milujeme pravdu a sme jej oddaní. Ako sa teda môžeme správať k ostatným, ktorých chápanie Písma sa líši od nášho? Čo sa môžeme naučiť od Toho, ktorý o sebe vyhlásil, že je „cesta, pravda i život“?
4. Prečo je také ťažké nasledovať Kristov príklad dokonalého služobníctva?
5. Aké biblické stratégie a praktické kroky by pomohli priniesť viac jednoty do našich zborov?